

Izhaja:
vsako sredo popoldne
in soboto zjutraj.
Stane za celo leto 15 L.
- pol leta
- četiri leta
Za tuzemstvo
leto 35 L.
Na naročila brez do-
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 99

V Gorici, v soboto 12. decembra 1925.

Leto VIII.

Netrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglas
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v na-
prej. List izdaja kon-
sorci

»GORIŠKE STRAŽE«
Tisk Zadrugne tiskarne
v Gorici, Riva Piazzu-
ta št. 18.

Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5.
- (prej Scuole). -

Narod in njegova pravica.

O pravicah, katere pritičejo vsakemu narodu, smo v našem listu že večkrat pisali. Zgodilo se je celo, da so bile naše besede gotovim gospodom nevšečne in smo bili zato zaplenjeni in preganjani. Pa bodi! Danes ne mislimo obujati neprijetnih spominov, temveč priobčujemo o zadevi odlomek iz članka, ki ga priobčuje med Mohorjevimi knjigami letošnja »Socialna čitanka«. Članek s krščanskega stališča razvija misli o pravicah posameznega naroda in zaključuje:

Krščansko stališče o narodu in narodnosti izvira iz naravnega smotra, ki ga ima narod. Krščanska načela temelje v nauku, ki ga je tako jasno in duhovito orisal veliki misrovni papež Benedikt XV., ko je v okrožnici »Mir, najlepši dar božji« zapisal: »Zapoved ljubezni velja za vse socialne edinice. Ni namreč drugačna evangeljska zapoved o ljubezni za posameznike in drugačna za države in narode, ki sestojijo iz posameznikov.« Ta zapoved evangeljske ljubezni nam narekuje, da s to plo ljubeznijo varujemo, branimo in množimo dragocene pravice, sile in zaklade lastnega naroda; zapoved krščanske ljubezni terja pa tudi od nas, da ljubimo vse druge narode in spoštujemo njihove pravice.

To je jasno vsakemu človeku, kateremu ni strast nacionalizma oz. temnela razuma. Gre le za to, da spoznamo, kako naj ostvarimo ta dva velika vzora v sedanji dobi in v sodobnih narodnih razmerah.

Temeljni nauki krščanstva o narodu so:

1. Vsak narod in narodnostna skupina ima naravno pravico, da živi in razvije svojstvene sposobnosti in lastnosti. Narod pa živi in se razvija, če more svobodno gojiti svoj jezik, vzgajati svojo deco v domačem jeziku in v domačem duhu, če more gojiti znanosti, umetnost, posebno še književnost v lastnem jeziku. Zato mora narod imeti svobodo, da se na tem polju razvija.

Narodi, ki žive v neodvisni narodni državi, pač imajo vsi to možnost. Nemci v nemški republiki imajo seveda popolno možnost, da razvijajo nemško kulturo in nemška narodna svojstva. Nemogoče je, da bi jim n. pr. Francozi ali Angleži omejevali to svobodo. Toda nimajo vsi narodi lastnih držav. Tudi ni potrebno, da bi vsak narod živel v lastni nezavisni državi. Celó nemogoče je, začrtati državne meje tako, da bi se popolnoma krile z mejami narodnega ozemlja. Odlomki enega naroda pa deajo v ozemlje države, kjer vlada drug narod. Te narodne manjšine imajo tudi pravico, da ohranijo rodni jezik in razvijejo svoje sile in sposobnosti.

2. Ljudje in družine vseh narodnosti imajo enake temeljne pravice v zasebnem in javnem življenju. Iz tega načela izvira, da morajo člani majhnih narodov uživati v državi iste pravice kot člani velikega naroda. Veliki in majhni narodi imajo pravico, da vporabljajo na svojem ozemlju, v svoji občini, v domači deželi rodni jezik. Noben državljan ne sme biti radi svoje narodnosti omejevan v državljanskih pravicah. Vsem državljanom, pa naj bodo te ali one narodnosti, bodi odprta pot do vseh javnih služb. Vsi državljanji imajo enako pravico do kruha, pa naj pripadajo temu ali onemu narodu v državi.

Toda vsi državljanji imajo tudi enake temeljne dolžnosti. Dolžni so, biti zvesti in vdani državi, pod katero živijo. Država pa mora to zvestobo vseh narodov opravičiti in utrjevati s tem, da vsem narodom in manjšinam prizna temeljne pravice, in jih dejansko podpira pri razvoju njih narodne kulture.

Kaj se godi po svetu?

Ob zatonu tega leta lahko rečemo, da je Evropa kljub vsem težavam in oviram prišla do uverjenja, kako zelo ji je mir potreben, če ne če zdrveti v gospodarsko in politično propast. Zapad se skuša urediti. Toda prav ta Zapad nosi velik del krivde, da švigajo na Vzhodu še ne prestano novi zublji sporov in sovražstva. Kolonialni boji evropskih držav so pokazali, kakšne namere skrivajo velike države pod plaščem civilizacije in zaščitništva domačim nov po svojih kolonijah. Goli pohlep po novih virih bogastva je vrigel mreže spletkarstva čez ves svet. Par velesil se trga v divji borbi za svetovne trge, za plodonosne zemeljske plasti. V tej tekmi se hoče kdor je bolj premeten prikupiti do načinom; vrže jim mrvico dobrote pod nogo, samo da jih omami in izgrize svojega tekmeča s pozorišča. Taka gonja se je pred dobrimi tridesetimi leti spustila tudi za ves daljni Vzhod in še posebej za Kitajsko.

Državljske vojne.

»Carstvo nebeškega sina« ali zdaj po republikansko »država sredine« že iz starih dob ne vživa miru. Ogromno prostranstvo od pacifičnih obal do sredine Azije je oviralo osrednjo vlado v Pekingu, da bi mogla uspešno skrbeti za red in mir v državi. Cesarski namestniki ali mandarinji so bili v svoji pokrajini neomejeni oblastniki.

Ko je Kitajska postala republika so se notranji boji še bolj razpleli. Posamezni vojaški poveljniki in namestniki so se začeli izpodrivati. Ta generalska samostojnost je upustila najbolj cvetoče pokrajine in prepregla širne province s pogorišči in mrtvimi trupli. Iz teh nesreč se hotel rešiti svojo domovino krščanski general Feng. S silo je postavil bivšega ministrskega predsednika Tuan - Chi - Juja za diktatorja. Toda tudi diktatorjeva železna roka ni mogla krotiti objestnih generalov katerim zaslanjajo hrbte razne zunanje velesile. Upori in punti zdaj v tem okraju, potem v onem mestu so že tako pogostni, da še človek že ne more več spoznati iz te »kitajske potice«.

Mlada Kitajska.

Prav resna nevarnost pa je zajela kitajsko republiko ko se je general Sun - Chuan - Fang vzdignil nad namestnika v Mandžuriji generala Chang - Tso - Lina. Slednji je prav močna opora osrednje vlade in diktatorja Tuana. Če se ta steber zamaje še bo streslo tudi v Pekingu. In trese se že močno. V obmorskem mestu Šangaju se je zbrala koncem preteklega meseca velikanska množica delavcev in študentov, ki so zahtevali, naj šibka in nazadnjaška vlada v Pekingu odstopi. Usoda države naj se izroči mlajšemu rodu, ki hoče rešiti domovino, ki je po-

3. Pravice narodov naj vse države skupno ugotovijo in varujejo. Prvi je to misel javno in določno izrekel papež Benedikt XV., ko je predlagal vladarjem sveta, naj »osnujejo narodi in države zvezo ali bolje družino, ki bo varovala svobodo posameznih držav in ohranila red v človeški družbi; njena naloga bo tudi braniti svobodo (libera potestas) in integriteto posameznih narodov.« Tega načela se držimo.

300 milijonskim narodom, s tem neokretnim velikanom.

Neokretni velikan pa se že začelja zavedati svoje moči in sile. Dobre učitelje ima v Rusiji. Ko se bo kitajsko pleme, pred tisočletji vodilno v človeški kulturi, prebudilo in prerodilo, ne bodo več glasovi o »rumeni nevarnosti« le bajke. In če bo prišel nov val sovražstva z Vzhoda, bo Zapad le žel kar je sejal.

Nova češka vlada.

Po volitvah v državni zbor je začela tritedenska vladna kriza. Stranke so izšle iz volivne borbe precej drugačne kot poprej. Razmeroma največ so pridobile katoliške ljudske stranke na Češkem in Slovaškem ter komunisti. To je jasen dokaz, da je ljudstvo politično že dozorelo. Noče se več oklepati strank z omlednimi in nejasnimi načeli, prikrojenimi le za gotovo politično dobo; volivci hočejo jasnih programov, hočejo vedeti, kaj jim bo stranka nudila. Toda ravno to je slučajno dovedlo do vladne krize. Švehlovi agrarci niso bili dovolj močni, da bi sami s sorodnimi strankami sestavili vlado. Voditelj češke ljudske stranke Šramek je dobil nalogo za sestavo vlade. Toda njegov poskus se je razbil pri prašanju, kdo naj prevzame prosvetno ministrstvo. Svobodomiselnih stranke z narodnimi socialisti na čelu niso nikakor hotele pustiti prosvetnega ministrstva v rokah Ljudske stranke.

Tu vmes moramo pristaviti, da je pri raznih vladnih krizah prosvetno ministrstvo sporno jabolko. Kakršna je šola, taki nazori se bodo širili med ljudstvom. Če bo minister prosvete svobodomislec, bodo šole brez krščanskega duha.

Zamotani vozeli so razpleli tako, da ni spornega ministrstva dobil ne zagrizen svobodomislec, ne pristajal Ljudske stranke, marveč agrarrec dr. Srdinko, vseučiliški profesor.

Ministrski predsednik je ostal Švehla, za zunanje zadeve dr. Beneš. Ljudska stranka je pa dobila notranje ministrstvo in ministrstvo za narodno zdravje. Dokler se ne odpravi ima Ljudska stranka tudi ministrstvo za prehrano. V ta ministrstva je poslala po vrsti drja Noseka, msgrja Šrameka in drja Dalanskya.

Na ta način je bila 15. t. m. obnovljena prejšnja Zveza vladnih strank. Ostala bo na krmilu bržkone precej časa.

DNEVNE VESTI.

Čas je,

da obnovite pri »Goriški Straži« naročnino za leto 1926. Še dobrih 14 dni pa bo novo leto tu. Zato pošljite na upravo »G. Straže«, Gorica, Via Mameli 5, naročnino čim prej.

Zastonj

dobi »G. Pratico« za l. 1926., kdor naroči in plača »Goriško Stražo« za leto 1926. takoj. Ne zamudite ugodne prilike!

Pozor društva!

Z ozirom na novi društveni zakon opozarjamo vsa društva Prosvetne zveze, da bodo dobila posebne tiskovine, ki naj jih primerne izpolnijo in izročijo pristojnemu županstvu. En prepis naj shranijo v arhivu, drugega pa naj pošljejo tajništvu. Društvo, ki bi pomotoma ne dobilo potrebnih tiskovin, naj se obrne na tajništvo Prosvetne zveze. Ako bi pri tem postopanju nastala nesoglasja med društvom in občinskimi oblastvom, naj se društvo takoj obrne na tajništvo Prosvetne zveze s točnimi podatki glede sporne zadeve.

Gori omenjene tiskovine stanejo po 50 stotink izvod. Podrobna navodila, kako se izpolnijo obrazci, dobe društva v okrožnici.

Neresnica je njihovo orožje.

Posl. dr. Besednjak je dne 1. t. m. priobčil v našem listu svoj javni predlog glede ustanovitve »Narodnega sveta« za primorske Slovane. O umesnosti in nujnosti predloga ne bomo razpravljali, ker je za vsakega našega človeka govoren iz srca. Hinavska »Edinost« in razni njeni priveski so seveda nasprotnega mnenja. Spozornim namenimo, da bi preprečili ustanovitev te vrhovne in vodilne organizacije, se zaganjajo v zadnjih dneh označeni krogi z vso srditostjo v naše vrste. »Edinost« je prinesla zaporedoma tri dolgovезne članke z napadi na nas in dr. ja Besednjaka, na pomoč ji je pa priskočilo tudi ljubljansko »Jutro«. Ne bomo se spuščali s klevetniki v pričkanje. Prepošteni in preponosni smo, da bi jih podrobno zavračali. Tudi ne zaslužijo tolikega vpoštevanja in morda bi bili naši čitatelji nezadovoljni, če bi polnili svoje predale s čenčarskim klepetanjem. V označbo te oğabne gonje naj pribijemo samo dve grdi laži, ki jih je liberalna tržaška gospoda mimo raznih drugih natolcevanj zagrešila v tem zadnjem času:

I.

Ljubljansko »Jutro« z dne 18. nov. prinaša »Tržaško pismo«, v katerem piše, da sta bila 14. nov. pri tržaškem škofu dr. ju Fogarju kaplana Šček in Milanovič. Poročala sta mu o lepih uspehih, ki jih je dosegel »Mali list« s svojim napadom na tržaške voditelje, katere je ogradil oblasti. Šček je bil tudi pri tržaškem prefektu. Kakor škof Fogar je bil tudi prefekt zelo zadovoljen s Ščekovim delovanjem.

Dne 5. dec. je pa »Jutro« bilo moralno prisiljeno priobčiti sledeče pismo škofa dr. ja Fogarja: Ni res, da sta kaplana Šček in Milanovič bila pri meni v soboto 14. nov. ali katerikoli dan po objavi znanega dopisa v »Malem listu«; dosledno ni res, da sta mi omenjena gospoda poročala o uspehih »Majega lista« s svojim napadom na primorske narodne voditelje. Gospod kaplan Šček je bil pri meni samo enkrat, in sicer pred poldrugim letom.

II.

»Goriška Straža« z dne 5. avgusta t. l. je priobčila sporočilo o seji odbora političnega društva »Edinosti« v Gorici, ki se je vršila 31. julija. Med drugim govori sporočilo tudi o nameravanem mednarodnem zborovanju narodnih manjšin in poroča o sledečem sklepu: »NAŠA politična organizacija se strinja s programom mednarodnega kongresa, pozdravlja združenje evropskih narodnih manjšin v obrambo skupnih pravic in določa poslanca dr. ja E. Besednjaka za zastopnika Hrvatov in Slovencev v Italiji na prvem kongresu.« »Edinost« z dne 8. t. m. pa piše na naslov dr. ja Besednjaka:

»A Vaša »Goriška Straža« je lažljivo poročala, da bodete le EDINI Vi zastopali vse julijske Slovane (na kongresu v Švici).«

Kako neresničen je očitek »Edinosti« naj sodijo čitatelji.

Zbirajte za Prosvetni sklad!

Zadruga in novi društveni zakon.

Dne 13. t. m. stopi v veljavo novi zakon, o katerem se je že veliko razpravljalo v časopisih in ki ima namen poskrbeti, da bo varnostnim oblastvom mogoče nadzorovati vsako vrsto udruženj. Naše zadruga so vse že pri treh oblastvih prijavljene in sicer: pri podprefekturi, pri civilni in kazenski sodnji in pri trgovsko obrtni zbornici. Zato po našem mnenju ni treba, da se radi tega novega zakona razburjajo, pač pa morajo skrbeti, da oblastvom na zahtevo pokažejo: 1. ustanovni spis, ki ga bo pri naših zadrugah nadomestoval sodnijski sklep o registraciji, 2. pravila, 3. pravilnike, če jih imajo, 4. imenik članov načelstva in članov.

Častitamo.

Na dunajski visoki šoli za svetovno trgovino sta položila diplomski izpit gg. France Koruza iz Gaborja na Vipavskem in Konrad Le-nassi iz Hrenovic. Obema mladima rojakoma iskreno častitamo.

Zglasite se!

Nekje rabijo nujno večjo množico pristnega lepodišečega virha. Istotam je potrebna tudi kadilnica večje mere kot običajno. Ponudniki naj se čim brž zglasijo, ker si morajo tam pomagati z nadomestki. Zavedajo naj se, da izvrše narodno delo. Bog in narod!

List iz kronike.

»I Diritti della Scuola« glasilo »Narodnega učiteljskega združenja« v Italiji, ki izhaja v Rimu, piše dne 29. nov. 1925 št. 7. pod naslovom: »V Italiji se mora poučevati v italijanskem jeziku«, dobesedno sledeče:

»Z zakonom 8. julija 1904 (člen 89) so bili določeni zalogi za prispevek pouka v francoščini v občinah d'Aosta, Susa in Pinerolo obljudeži z državljanji valdeškega obreda, ki rabijo francoski jezik v njih verskih vajah.

Sledeč členoma 4. in 6. kr. dekr. od 1. okt. 1923, št. 2185 (člen 31. obstoječega enotnega besedila) so ne glede na stalno določilo, ki določa da mora biti pouk podavan le v dr-

žavnem jeziku, še določili: a) da se v občinah, kjer se navadno govori drugi jezik, poučuje tudi ta jezik v dodatnih urah; b) da je v drugorodnih krajinah drugorodni jezik obvezen, če za to zaprosijo starši! —

Ker pa ta določba nedvomno pravična in liberalna ni zadovoljila politikantov ne katerih krajin, je vlada sklenila s tekočim dekretom povrniti se k staremu: to je povrniti se le k poučevanju samoitalijanskega jezika. —

Vatikan in kateheti.

Vatikansko glasilo »L'Osservatore Romano« piše v svoji letošnji 286. številki z dne 10. decembra:

... »Od več strani se čujejo glasovi o pritisku in prikritih grožnjah, da se morajo duhovniki, redovniki in redovnice, ki poučujejo po šolah, vpisati v fašistovske šolske sindikate.

Ni potreba še vnovič spominjati smernic danih od sv. stolice, da že iz samega duhovniškega ali redovniškega stanu sledi, da morajo biti omenjeni učitelji izven organizacij, ki spadajo k političnim strankam. Oni vrše tudi v javnih šolah delo svojea poklica in zato jim ni dovoljeno se udati pritisku, za katerega posledice je odgovoren le tisti, ki ga vrši.«

Glejte...!

V naše uredništvo in v tajništvo Kmečko delavske zveze prihaja dan za dnem cela vrsta največjih bednikov, vojnih invalidov, ki čakajo na par vinarjev, da si kupijo kruha in morda igle, da zakrpajo svoje cunje. Prihajajo po nasvetu... Da bo naša javnost videla, kako se godi tem nesrečnikom, priobčujemo pismo, ki nam je pošilja tak invalid:

Slavno uredništvo!

Ne vem si več drugače pomagati, kot da se zaupno obrnem do Vas v bridkem položaju. Sem vojni invalid in čutim, da mi smrt ne bo več dolgo prizanašala. Sem brez vse pomoči, nimam za hrano, sušica me je že izbrala za se, hiram...!

29. aprila l. 1924. se mi je v Vidmu priznala I. kategorija. Vložil sem že več prošenj, vse potrebne listine so priložene. Ali bi mi mogli

odgovoriti, kaj je z mojo prošnjo. Oziroma svetujte mi, kam naj se obrnem. O, koliko dobro delo boste skazali revežu; itd.

Taki bedni kriki prihajajo do nas. Kje je pomoč? Kje je krivda?!

Francoska »Nova doba«.

Francoski fašisti so si ustanovili svoje glasilo »Le Nouveau Siècle«. Po naše bi se reklo »Nova doba«. Toda krog nje so gotovo bolj brihtni ljudje kot kak Bandelj ali Pernelj.

Pozvan na »junački mejdan«.

Preteklo nedeljo je imela samostojna demokratska stranka svoj kongres v Beogradu. Glavni govornik je bil Svetozar Pribičević, bivši framasonski prosvetni minister. V svojem govoru se je razjezil nad dr. jem Leontićem, predsednikom »Orjuna«, ker je ta šel v posete v Pašiču, ki je častni predsednik »Srnaajo« (velesrbske nacionalistične organizacije). Leontić, ki je z »Orjuna« nekoč drl čez drn in strn za mojstrom Pribičevićem, je pozval zdaj svojega mojstra na dvoboj, češ, da ga je z onimi besedami žalil. Pribičević je pa dvoboj odklonil, ker se politične kritike ne rešujejo s sabljami in revolverji. Prav je imel! Nas pa zanima bolj destvo, da je »Orjuna« že s sabljo nastopila proti svojemu očetu.

Turki hočejo Mosul.

Kakor smo že pisali Turki nočejo prepustiti Mosulske pokrajine Anglezem. Na zborovanju Zveze narodov so se v znak protesta kar oddaljili od seje. Obenem so Turki baje že sklenili z Rusijo dogovor, če bodo Rusi v mosulskem sporu podpisali Turčijo, ji ta odstopi svojo pokrajino Kars.

Nemčija brez vlade.

Odkar je po povratku iz Londona odstopila Luthrova vlada, še niso prišli strankarski voditelji do sporazuma za novo vlado.

Breme svetinj.

Letalcu De Pinedu kar dežujejo od vseh strani svetinje. Pred kratkim je dobil zopet najvišje grško odlikovanje: red našega Odrešenika. V milanski tvornici avtomobilov Alfa Romeo pa so mu poklonili lep avtomobil.

Nov polet na tečaj.

Amundsen se že pripravlja na nov polet proti severnemu tečaju. To pot bo letel na sever v italijanskem zrakoplovu, toda pod norveškim praporom. Poveljnik letala bo Italijan Nobile, vodja ekspedicije pa Amundsen. Vsi udeleženci zadnjega Amundsenovega poleta bodo tudi zdaj spremljali svojega mojstra.

Finančna rešitev Francije.

Novi francoski finančni minister Loucheur je podedoval zadolženo državo. Ni mu kazalo drugače kot prednikom. Začel je navijati davke, da je joj. Zemljiščni davek se poveča za 50%, davek na rudnike kar za 100%, dohodninski za 20% in še cela vrsta drugih. Novi minister upa, da bo francoski davkoplačevalec povrnil vse milijarde, ki jih je požrla vojaška politika Francije.

Mornarji za kapitanom.

Odkar je prevzel glavno uredništvo milanskega lista »Corriere della Sera« Peter Croci namesto senatorja Albertinija, se je zgodilo že par sprememb. Iz uredništva so ta teden izstopili znani uredniki Ianni, Lojze Einaudi, sloviti italijanski narodni gospodar, glavni urednik Marcio Borsa in vrsta drugih.

Šibki vojaki.

Na Avstrijskem je še dosti ljudi brez dela, seveda tudi brez jela. To se zelo pozna pri vojaških naborih. Komisija je morala spoznati za nesposobne celo vrsto fantov, ker so oslabei vsled pomanjkanja hrane.

Na severu imajo pamet.

Vsemu svetu je znano, da so severnoevropske države najbolj od vseh mirno razvijajo. K temu pri-

pomore predvsem njihova poštena in miroljubna politika. V svetovni vojni so Danci, Švedi in Norvežani mirno gledali, kako se druge države med seboj koljejo. Odločen korak naprej v svoji miroljubni politiki so pa napravili Švedi in Norvežani, ko so 25. novembra podpisali v Oslu pogodbo, kjer je določeno, da se bodo vsi spori med obema državama poravnavali edinole mirnim potom. V obeh državah so že začeli odpuščati vojaštvo domov. Dan 25. novembra so pa praznovali po vsej Skandinaviji kot velik praznik.

Misijonski koledar 1926.

Tiste gg. duhovnike, ki ne morejo razprodati »Misijonskega koledarja 1926«, uljudno prosimo, naj ga vrnejo na Grad pri Mirnu (Montegrado di Merna).

Hej, klobučarji!

Odkar so v Turčiji po postavi odpravili fese imajo klobučarji v Carigradu pravo žetev. Samo v zadnjem tednu so poprodali 200.000 klobukov.

Sitno nadzorstvo.

Ameriške zavarovalnice za življenje so začele razpošiljati svojim zavarovancem prašalne pole, kjer stoji med drugim tudi prašanje: Kolikokrat v tednu greste po polnoči spat? Čim pogosteje, tem večjo svoto mora dotičnik vplačati za zavarovalnino. »Krokarji« imajo zdaj poleg zakonskih polovic še zavarovalne agente za nadzornike.

Niso vedeli za vojno.

Ruska križarka »Vorovskij« je pristala v Beringovem prelivu ob nekem otoku, čigar prebivalci niso 10 let videli nobene tuje ladje. Zato tudi niso ničesar vedeli o velikih prevratih in o svetovni vojni. Srečni ljudje!

Dober poklic.

Po postavi iz leta 1859. so dobivali ministri v Italiji 37.810 lir letne plače. Po novem zakonskem predlogu, ki ga pa mora odobriti še senat, bodo dobivali po 80.000 lir na leto.

Žrtve svetovne vojne.

V času, ko se sklepajo dogovori o meddržavnih razsodiščih, prihaja na dan, koliko so posamezne države žrtvovale za blazni pokolj. Nastopna razpredelnica je najnovejša: Nemčija je imela 1.900.000 mrtvih, 4.200.000 ranjenih, 46.323.000.000 stroškov v dolarjih; Avstrija: mrtvih 1.200.000, 3.200.000 ranjenih, 24.858.000.000 stroškov v dolarjih; Turčija: 430.000 mrtvih, 300.000 ranjenih, 1.802.000.000 stroškov v dolarjih; Bulgarija: 100.000 mrtvih, 150.000 ranjenih, 732.000.000 stroškov v dolarjih; Francija: 1.400.000 mrtvih, 4.200.000 ranjenih, stroškov v dolarjih 31.324.000.000; Franc. kolonije: mrtvih 67.000; Britanija: mrtvih 744.000, ranjenih 1.700.000, stroškov v dolarjih 33.421.000.000; Brit. kolo.: mrtvih 202.000, ranjenih 430.000, 4.198.000.000 stroškov v dolarjih; Italija: mrtvih 507.000, ranjenih 950.000, 15.636.000.000 stroškov v dolarjih; Belgija: mrtvih 267.000, ranjenih 140.000, 1.387.000.000 stroškov v dolarjih; Romunija: mrtvih 339.000; Srbija: mrtvih 707.000, ranjenih 350.000; Grška: 15.000 mrtvih, 40.000 ranjenih; Amerika: mrtvih 107.000, ranjenih 246.000, stroškov v dolarjih 23.159.000.000; Rusija: mrtvih 2.758.000, 4.950.000 ranjenih, 26.522.000.000 stroškov v dolarjih. Skupaj: 11.000.000 mrtvih, 20.856.000 ranjenih, 209.362.000.000 stroškov v dolarjih.

Vse te številke pa bržkone še ne bodo izmodrile držav.

Skupna usoda dvojčkov.

V Londonu se je pripetil čuden slučaj. Dvojčka Gordon in Frederik Crowhurst sta istočasno na dveh oddaljenih mestnih delih prišla pod avtomobil. Nekaj podobnega se je dogodilo v ameriški državi Ohio l. 1920. V bolnišnico so prinesli mlado deklico, ki se ji je udrla kri. V Marylandu, ki je od tam 440 kilometrov daleč je krvavljenju podlegla ob isti uri tudi njena sestra. An-

gleški učenjak Ealton razlaga, da začno večkrat boleti zobje dvojčke istočasno in sicer prav isti zob! Isti učenjak, ki preiskuje to zagonetno skupnost dvojčkov pripoveduje: Georg in John Smith sta bila dvojčka. Prvi je šel na potovanje na Škotsko. S poti je hotel prinesiti bratu kako darilo. Kupi krasno vazo. Komaj se vrne domov že zagleda na mizi prav tako vazo, kot jo je kupil za darilo bratu Johnu. Zraven je bil listek: V dar od brata. Skupna usoda...

Zastran klobukov.

V Turčiji so prepovedali nošo fesov, starih turških pokrival. Toda prijatelji starih navad niso s tem zadovoljni. Okrog klobukov in fesov so nastale kar stranke, ki se ljuto napadajo. V nekem kraju ob Črnem morju je prišlo do prave bitke med obema. Puške so pokale, celo vojne ladje so morale pripluti na pomoč. Zdaj bo vojno sodišče imelo v rokah zadevo o vstaji radi klobukov.

Novinarska iznajdljivost.

Veliki časopisi imajo celo tropo urednikov, ki ne sede pri uredniških mizah, marveč hodijo okrog in vlečejo na uha, da bi še kako gorlo novico prinesli v uredništvo, jo dali debelo natiskati, da bi bralci še isti dan strmeli nad dogodkom. Takih novinarji, »reporterje« jih navadno kličejo, pa morajo biti pri svojem poslu zelo bistroumni in gibčni. In to tudi so, kakor boste videli iz naslednjega: Pariški list »La Presse« je poslal svojega poročevalca reporterja k velikanskemu pogrebu znamenitega Berangerja. Ker je bil naval ljudstva zelo velik, so policaji zabranili vsem dostop na pokopališče in niso pustili radovednežev niti nazaj, da ne bi ovirali sprevoda. Poročevalec je bil v sitnem položaju. Videl je že vse; zdaj je dve uri, list izide ob štirih, a njegova ne puste iz množice, da bi spisal poročilo. Pa jo stuhla zvita buča! Približeval se je prazen mrtvaški voz po stranski poti. Smuk; in že je poročevalec v njem in pokrit z mrtvaškim prtom. Komaj se voz prerine n aplano, plane poročevalec z voza in jo urnih krač po briše v uredništvo, kamor je prišel še pravočasno. Ljudje se še niso dobro porazgubili s pokopališča, pa so že brali, kakšen je bil pogreb.

Podpisovanje v Londonu.

Dne 1. decembra so se zbrali v Londonu zunanji ministri vseh držav, ki so sklenile locarnske pogodbe. Manjkal je le Mussolini, ki ga je nadomestoval senator Scialoja. Obljubljane slovesnosti so pa morale izostati, ker je nenadoma umrla mati angleške kraljice. Vendar se je podpisovanje vršilo z vso slovesnostjo v angleškem zunanjem ministrstvu. Poleg zunanjih ministrov je bilo v dvorani vse polno novinarjev in kinematografskih fotografov, ki so slovesni trenutek podpisovanja ujeli na platno. Vsi ministri so podpisali listine, prevezane z modrim trakom in podpečatene s pečati vseh držav s posebnimi zlatimi peresi. Le nemški državni koncler dr. Luther je rabil kar navadno pero. Po običajnih govorancah so se ministri odpeljali iz palače v avtomobilih na južino k angleškemu zunanjemu ministru Chamberlainu.

„Naš čolnic“
razširjajte povsod!

Novo paganstvo.

Kakor sedmeroglavi zmaj se zdi jo krščanstvu nasprotujoči nauki. Komaj je eden na tleh pogažen, poštepan in obsojen za vedno, že dvigne drugi svoj glavo in začne bruhati svoj strup. Večne borbe, ki pa vlivajo krščanstvu vedno svežih moči in ga ne uspavajo, bi se že zdele brezupne v dobi 2000 let, če bi ne vedeli, da je pisano: »...peklenka vrata jo ne bodo premagalala«

Iz krvi mučenikov je vstala mlada Cerkev prvih kristjanov. Ta kvas je prekvasil svet, čeprav je srednji vek prinesel Cerkvi dosti škode. Dvigali so se učenjaki, ki so z nasmehom skušali zavračati krščanske nauke. Ponižni redovniki, ki so izžarevali iz sebe kot sonce milino in toploto, so raztajali to pogubonosno slano.

V naših časih ima Cerkev zakletega sovražnika proti sebi. To so framasonske skrivne družbe. Osnovane so bile v 18. stoletju zgolj kot stanovske organizacije zidarjev v Londonu. Toda s časoma, kar bomo morda o priliki popisali, so jele imeti pred očmi glavni cilj: uničiti Cerkev Kristusovo. Največje glave in najbogatejše so udje teh skrivnih družb. Pri svojem poslu pa ne gredo z razvitimi prapori na dan. Lepo skrivaj prav kakor je pisano »volčje v ovčjih kožuhih« se vtihotapijo med priprosto ljudstvo in izobraženstvo. Poslužujejo se v prvi vrsti časopisja. Toda zopet ne tako, da bi bravcu le sum obudili, kakšne namene imajo. Še celo o veri pišejo lepo, vmes pa kanec strupa! In to po malem in malem. Začno grajati verske in cerkvene predpise in se postavijo za varihe in zaščitnike resnične, čiste vere, kakor oni pravijo »tiste, ki jo je Kristus razodel, ne pa tiste, ki so jo papež in duhovniki spačili v lasten prid.« Tako pošiljajo v boj framasoni, med katere imajo dostop le nekateri izvoljenci, svoje predstraže, ki se jim včasih še dobro sanja ne kateremu gospodu služijo. Takih predstraž je tudi med Slovenci!

Ker so ti načrti privedli do še premajhnih uspehov, so se vrgli framasoni na nov način boja proti veri in npravnosti.

Že v grških časih so živeli učenjaki posebne šole. To so bili tako imenovani »stoiki«. Ti, pagani do moza, ga, so pa živeli zelo čednostno in krepostno. V prvih kristijanskih časih so njihovo npravnost stavili nad krščansko in imeli v njej hudo orožje proti krščanstvu. Framasoni so to obnovili. Postavili so se na stališče učenjaško nazvane »racionalistične etike« ali umstvene npravnosti. Ti novošegni pagani se zavzemajo za krepostno in npravnostno življenje na las podobno krščanskemu. Toda ne zato, ker je to utemeljeno v božji postavi, marveč, ker se s takim krepostnim življenjem naravna vrednost posameznika poveča. Kakšen velik prepad! Mi radi Boga in božjega razodetja, oni radi človeka, radi telesa, a globoko brez vere. Romano Guardini, voditelj nemškega katoliškega mladinskega gibanja zove to novo framasonsko strujo, ki je ob jela duhove zlasti v Nemčiji in še bolj na Češkem, »novo paganstvo s pozitivnimi človeškimi in kulturnimi možnostmi«. In to bo v našem zapadnem kulturnem krogu eden najresnejših nasprotnikov katolištva. Le v meglenih obrisih so tu narisane struge koder se pretaka strup v zdravi ljudski organizem. Toda to naj že pokaže bravcem, da so svobodomisleci, posebno oni »majhni« in še navidez katoliški, dostikrat podzavestno le »dolga roka« framasonskih velikih mojstrov.

Kaj morajo storiti tisti, ki oddajajo sobe in stanovanja v najem?

Registerski urad v Gorici je razposlal celi vrsti kmečkih posestnikov v Anhovem, Čepovanu in Lovkovcu pozive, da se oglasijo pri registerskem uradu ter plačajo globo od 100 lir in takso 10 lir, ker niso plačali takozvane takse za državne koncesije, predno so oddali v najem sobo, oziroma stanovanje.

Iz teh krajev so se kmetje zglasili v tajništvu Kmečko-delavske zveze in zaprosili pojasnilo v tej zadevi. Gotovo pa je mnogo takih slučajev tudi drugod. Zato je potrebno, da zadevo pojasnimo v našem listu.

Zakon o državnih koncesijah od 30. dec. 1923 št. 3279 predpisuje namreč v členu 27. priložene tabele A, da se mora plačati za izjavo, ki jo mora predložiti krajevnemu oblastvu javne varnosti tisti, ki namestava oddati v najem sobe ali pa stanovanja s pohištvo (mobilierane) ne glede na trajanje najema, za vsako sobo lir 10 in za vsako stanovanje lir 35.

Ta taksa se mora plačati vsako leto, ko se mora zgoraj imenovana izjava pregledati (vidirati) po krajevnem oblastvu javne varnosti (to je po županstvu.)

Kdor hoče namreč oddajati mobilierane sobe ali mobilierane stanovanja v najem in vrši oddajanje v najem kot obrt, mora to v smislu čl. 60. zakona o javni varnosti prijaviti krajevnemu policijskemu oblastvu na kolkovanem papirju od 1 lire. Gorimenovana taksa se plača v predpisanih posebnih kolekih, ki jih najemodajalec dobi v trafikah in registerskih uradih.

Navedeno izjavo mora najemodajalec vsako leto tekom meseca decembra predložiti krajevni policijski oblasti, da jo vidira. Pri vsakem vidiranju mora prosilec znova plačati takso.

To izjavo mora predložiti samo tisti, ki oddaja sobe ali stanovanja v najem radi dobička, ne pa tisti, ki odda v najem sobo ali stanovanje, če tudi proti plačilu a samo v posameznem slučaju. Ni treba, da predloži izjavo tisti, ki odda v najem nemobilierane sobe ali nemobilierane stanovanja. Policijska okrajna oblast lahko preklicje podeljeno koncesijo. Ti predpisi veljajo posebno za tiste, ki oddajajo v najem sobe ali stanovanja letoviščarjem, ne pa za tiste posestnike, ki oddajajo v najem sobe ali stanovanja domačim družinam in nedomačim uradnikom, četudi so sobe in stanovanja mobilierane.

Najemodajalci so tudi dolžni hraniti seznam vseh onih oseb, katerim oddajajo sobe v najem in morajo osebe javiti policijskemu krajevnemu oblastvu prihod in odhod dotičnih oseb.

Kdor brez dovoljenja oddaja sobe ali stanovanja v najem radi dobička, se kaznuje po kazenskem zakoniku (čl. 451) z globo do 50 lir in za slučaj, da se ponovno pregreši z globo od 20 do 200 lir.

Odgovor tajništva Kmečko-delavske zveze kmetom najemodajalcem v Čepovanu, Anhovem in Lovkovcu priobčimo prihodnjic!

Tajništvo K. D. Z. v Gorici.

Listnica Kmetško-delavske zveze in političnega društva »Eдинosti« v Gorici.

Vojnim oškodovancem.

Vojni oškodovanci iz Krasa, iz Sv. Lucije in drugih krajev so se obrnili na tajništvo Kmečko-delavske zveze s vprašanjem, kaj naj ukrenejo glede pisma, ki so ga prejeli od banke »Associazione Veneta Cooperativa«, Corso Verdi 23 v Gorici.

Mnogim vojnim oškodovancem pošilja imenovana banka pisma, ki se glasijo: »Siccome sul fabbricato di Vostra proprietà non avete ancora incassata la liquidazione a saldo ed essendo noi in grado di rimettervi al più presto ed in contanti quanto Vi spetta a titolo di risarcimento danni di guerra Vi preghiamo di voler Vi presentare nei nostri Uffici in Gorizia — Corso Verdi No. 23 con tutti i documenti attualmente in Vostro possesso onde potervi liquidare.« Pismo se glasi v slovenščini: »Ker Vam še ni bila izplačana vojna odškodnina za Vašo hišo in ker smo mi v položaju, da Vam čimprej in v gotovini izplačamo vojno odškodnino, Vas prosimo, da se zglasite v naših uradih Corso Verdi št. 23 z vsemi dokumenti, ki so v Vaši posesti, da Vam zamoremo izplačati vojno odškodnino.«

Naši ljudje so postali vsled veliko slabih in nesrečnih izkušenj zelo nezaupljivi posebno, ko gre za vojno odškodnino; in zato prav nič ne zaupajo tudi tej banki.

Tajništvo K. D. Z. se je informiralo pri raznih osebah glede vabljenih ponudb te banke; danes se je zglasil v tajništvu K. D. Z. tudi zastopnik banke in prosil tajnika dr. Bitezniča, da bi priporočal v »Gor. Straži« vojnim oškodovancem in posebno še cerkvenim upraviteljem glede likvidacije cerkvene vojne odškodnine, da bi se čim prej zglasili pri banki in vložili prošnje za izplačilo vojne odškodnine pri že sklenjenih stavbinskih konkordatih ali pa za izplačilo predujmov v slučajih, ko niso vojni oškodovanci še sklenili konkordatov. Po izjavah zastopnika banke bo »Associazione Veneta Cooperativa« v položaju nuditi strankam posebne ugodnosti le do 31. decembra 1925; zato bi morali vojni oškodovanci vložiti prošnje vsaj do 31. decembra t. l.

Informacije, ki jih ima tajništvo K. D. Z. o tej zadevi niso zadostne in tako jasne, da bi zamoglo dati vojnim oškodovancem sigurni nasvet in jih tako obvarovati pred vsako morebitno nesrečo in škodo. Zastopniku banke g. geom. Moniaschiju je dr. Biteznič odgovoril, da bi bil pripravljen o zadevi poročati v »Gor. Straži« in jo poročati le, če bi bil popolnoma gotov, da gre za korist vojnih oškodovancev in da jim ne preti nobena škoda, tega zaupanja pa danes nima. Zato bo zadevo še proučil in bo zaprosil za točne informacije tudi pri banki.

Za danes svetujemo vsem onim, ki so se v tej zadevi na nas obrnili in tudi vsem drugim vojnim oškodovancem, da počakajo na naša nadaljna pojasnila.

Tajništvo K. D. Z. v Gorici.

Raj je novega na deželi?

Solkani.

Prihodnjo nedeljo se ponovi kakor že javljeno v dvorani g. Alojzija Mozetiča, ob 3½ uri pop. »Miklova Zala«. Pridite!

Vogersko.

Poroča se nam, da se tamošnji učitelj g. Makovec kaj čudno obnaša. Je učitelj, je strasten pristaš vladajoče stranke, je nikdar siti družabnik vseh, ki imajo vino ali drugo. Sedaj se posebno zanima za tako zvane kolone. Ob enem pa je tudi policijski agent, izvršuje brez

Javna zahvala

Polnoma okrepan po težki živčni bolezni, kateri se je bil pridružil tudi tifus, se čutim dolžnega izreči najtoplejšo zahvalo zdravniku gosp. dr. ju E. Grešiču za njegovo uspešno zdravljenje in mujo, ki jo je imel ves čas moje bolezni.

Ker smatram svoje ozdravljenje predvsem za milostno dobroto božjo, izrekam svojo prisrčno zahvalo dobrim dušam v občini in gg. oo. misijonarjem na Gradu za opravljene molitve in sv. mašo za moje zdravje.

Vsem bodi na tem mestu izrečena moja najtoplejša zahvala.

Miren 10. decembra 1925.

Avgust Pelikan,
stavbni mojster.

ROB. BERKA

se je
PRESELIL

s svojim ZOBOTEHNIŠKIM ateljejem
na
Corso Verdi 36, Gorica

privoljenja županstva, ozir. brez znanja le-tega preiskave. Stalni in nerazdružni pomočnik pri teh opravkih mu je občinski sluga Gregorič, ki si že danes usvaja pravice župana in izjavlja samooblastno, da je njemu dovoljeno vse; skupno z učiteljem pa izjavljata, da se razmere itak v kratkem spremene in ne bo imel župan več besede. Izvršile so se v zadnjem času preiskave ali pa poizvedovanja; hrulilo se je ljudi v gostilni in jim napovedovalo, da se bodo oni še masčevali. Slišali pa smo, da je obnašanje gospoda učitelja precej nepriljubivo. Še celo deklice niso preveč varne. Vprašamo gospoda učitelja, kaj je pravzaprav njegov poklic: če je učitelj, naj bo v šoli, če je vzgojevalec mladine, naj ne bo vedno in vedno v gostilni, naj se drži temeljne točke programa stranke, ki naj bi ji pripadal. Naj ne govori proti veri, proti duhovnikom, proti cerkvi v gostilnah napram starejšim, ki so slučajno starši njegovih učencev. Prihodnjič še kaj več.

Selo pri Podmelcu.

V zadnjem času je »Straža« pričela dva dopisa tičoča se naše vasi, oz. njene mladine. V prvem dopisu je neki popotnik popisal obisk naše vasi in nas je res tako pohvalil, kakor nismo zaslužili. Zavedamo se, da tudi pri nas ni vse dobro, marsikaj bi bilo lahko boljše. — Na ta dopis si nas je podmelški pevovodja v protidopisu presneto privoščil, kar je vzrok, da danes odgovarjamo; priznamo, da ima zadnji dopisnik več ali manj prav, vendar bi mu svetovali, da naj prej pometa pred svojim pragom. Res je, da je pri nas mladina preveč vdana veseljačenju in plesu; gotovo pa bi se to omejilo, če bi imeli lastno društvo. Ne bomo preveč črnogledi. Da se nismo vdeležili vaše veselice, se tudi zavedamo, kakor tudi, da smo ta dan v bližnji vasi — veseljačili. Imeli smo pač svoje vzroke radi neudeležbe. Kar se tiče pa plesa, samo povemo, da ga nismo priredili nalašč. Plesa ne zagovarjamo, ker je res tega že preveč: pripomnimo pa, da tega tudi v Podmelcu ne manjka. Ni naš namen, da bi se branili proti očitkom g. pevovodja, ugotoviti smo marveč le hoteli, da imamo že vsak pred svojim pragom dovolj smeti. Skušajmo, da naše slabosti odstranimo, da bomo res vredni pohvale prvega g. pisnika iz Sel, in pustimo medsebojne očitke, ki prijateljstvo dveh vasi le poslabšajo. Pa brez zamere, g. pevovodja! Mladina.

Lokavec.

Preteklo soboto in nedeljo se je vršila pri nas običajna Miklavževa veselica, katero je priredila šolska mladina pod spretnim vodstvom g. nadučitelja Leopolda Paljka. Prireditelj je uspela nadvse pričakovanje. Pevske točke so izvajali naši malčki prav dobro. Najbolj pa je ugajala Kosijeva »Prepir med vinom in vodo«. Nastopili so tudi fantje iz raznih stanov, med katerimi so želi največ hvale: brusač, piskrovez v pravi uniformi naših Rezjanov in dimnikar. Pomenljiv za današnje čase je bil četvergovor med zdržnikom, pivcem, pijancem ter njegovo ženo, katera nam je v svoji revni obleki predočevala pravi tip matere mučenice iz pijančeve družine. Nad vse pohvalno je nastopil naš stari znanec »mojster suhe ruobe«, Urban iz Ribnice. Dobro so jo pogodili igralci v igri »Sv. Nikolaj«. Pred razdeljevanjem darov sta nastopila vratarček in mali parkeljček, kateri je občinstvo kar navdušil z svojim korajžnim nastopom in petjem. Le Sv. Mikavžu bi za prihodnjič priporočali malo več živahnosti. Prireditelj se je zaključila z razdeljevanjem Miklavževih darov, med katerimi je bilo tudi precej leskovega olja, a ne za vse — samo za nekatero. Vsa čast in zahvala g. šol. vod. za trud, katerega je imel z našimi

malčki. Občinstvo je obakrat napolnilo veselični prostor ter z vidnim zadovoljstvom sledilo posameznim točkam sporeda. Očividec.

Iz Bat.

Draga Straža, od povsod prinašate vesele novice, kako se tu pa tam fantje po društvih veselo gibljejo. Pri nas pa, žal ni tako. Fantje se raje poizgube po krčmah in zapravljajo denar. Bi ne bilo bolje, če bi raje spravili skupaj 15 lir in si naročili »Goriško Stražo«? Ko jo boste prebrali, boste videli, kako se drugod fantje in dekleta izobražujejo, prirejajo lepe prireditve, imajo knjižnice, predavanja itd. Pri nas pa nič! Mladenič iz Bat, zdramite se, rešite svojo čast in pojdite v društva, ne pa le v gostilne se morda celo pretepat.

Zatolmin.

(Smrt.)

Naznanjamo žalostno in tužno vest, da nam je kruta smrt iztrgala iz svoje srede nam nad vse dragega tovariša in člana društva Perdiha Josipa v njegovi najlepši mladeniški dobi. Da je bil pokojni blagega značaja in vsem vaščanom priljubljen, je jasno pokazala velika udeležba pri pogrebu. Na grobu mu je pevski zbor izobrazovalnega društva zapel zadnje slovo. Naj mu bo lahka zemlja! Ostali družini pa naše iskreno sožalje.

Opatjeselo.

Po 46ih letih se je pri nas obhajal sv. misijon, ki sta ga vodila č. gg. lazarista Klančnik in Skvarča iz bližnjega Grada. Najprej so opravili šol. otroci svojo pobožnost na I. adv. nedeljo, ko se je začel milostipolni teden. — Čeravno je bil začetek skromen, je božja beseda kmalu ogrela srca vernikov tako, da so v vedno večjem številu prihajali k vsaki pridigi. Sklep v nedeljo 6. t. m. je bil prav veličasten. Saj še ni bilo toliko vernikov v naši novi cerkvi, kakor pri sklepnih pobožnostih. Ob lepem vremenu se je pomikala dolga procesija z misijskim križem po navadni poti. — Zahvalimo Boga, da nam je dal dočakati te milostipolne dneve in utisnimo si globoko v srce nauke, ki smo jih slišali od gg. misijonarjev. — Za njihovo naporno delo jim bodi Bog plačnik!

Pisma naših izseljencev.

Voščila izseljencev.

Creutzwald, Francija.

Vesele božične praznike in srečno novo leto voščimo našim staršem, bratom, sestram, fantom in dekletom, oženjeni svojim družinam, ter sploh vsem čitateljem »Goriške Straže«. Idrija, Kerpan And. — Cerkevno, Sedej Vin., Eržen Venc., Čelik Fr., Gantar Tom., Drlink Jak., Turšar Ciril, Venc. Metod, Svetičič Pet. — Planina: Razpet Lovr., Peternej Jer. — Novake: Umek Jak., Kokelj Ant., Hadalin Jak., Gatej Iv. — Labinje: Tavčar Jern., Tavčar Ivan, Kosmač Pet. in Karol. — Poljane: Tavčar And., Tavčar Jak. — Poče: Razpet Fr. in Iv. — Trebenče: Stucin Jak. in Jože. — Gorje: Močnik Jože, Mauri Jan in Cir., Razpet Ant., Markuc Jak. — Jesenica: Čufer Iv. — Zakočja: Valentinčič Fr., Flander Ivan, Flander Janez. — Zakriž: Peternej Fr., Hadalin Fr., Jereb Vik., Melinkov Peter. — Reka: Močnik Just. — Otalež: Čerin And. — Masora: Likar And., Magajne Marko. — Jazne: Čery Fr. in Ivan. — Podbrdo: Kemperle Iv. — Nemški Rut: Leban Avg., Klobučar Fr. — Lokovec: Leban Fr., Šuligoj Rud. — Trnovo pri Gorici: Hvala Alojz. — Čepovan: Bratuž Ant. — Bovec: Zdravljje Josip.

Darovi.

Za božičnico »Mladike« je nabrala ga Vukova iz Mirna pri poroki gđ. Erzetič in g. M. Mauriča v Št. Lovrencu 40 L. Prisrčna hvala!

Vabilo

k izvanrednemu občnemu zboru Kmetске in delavske gospodarske zadruge za Baško dolino v Hudažužni, ki se bo vršil dne 27. decembra 1925 ob dveh popoldne v prostorih posojilnice s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o stanju zadruge in nadaljni ukrepi. 2. Volitev načelstva in nadorstva. 3. Slučajnosti.

Odbor.

VOJNI OŠKODOVANCII!!!

Do 20. t. m. imate še čas, da predložite prošnje za predujme za škodo na stavbah in za končno likvidacijo, ako imate konkordat že sklenjen; n. pr. konkordat od stavbe znaša v predvojnih cenah L 5000, obnova stavbe se je vršila, ko je bilo izplačevanje predujmov pomnoženo 5 krat = L 25.000. Predujma ste dobili 15.000 L, ostalih 10 tisoč L dobite v najkrajšem času. Enako tudi oni, ki imajo že sklenjen konkordat in niso še dosedaj prejeli nikakega zneska.

Za točno in hitro izvršbo obrnite se na

DAVIDA SOBAN, GORICA,
Corso Vitt. Eman. III., št. 28/II.

Kanarčke pristne »Harzseifert Edelroller«, izvrstne pevce in samice prodam po nizkih cenah. Sv. Peter pri Gorici, Vertojbenska cesta št. 199.

Zavod v Gorici sprejme hlapca. Več pove uprava »Goriške Straže«, Via Mameli 5.

Pekovski pomočnik išče službe bodisi v mestu ali na deželi. Naslov pove uprava lista.

Gostilna na prometnem kraju se vzame takoj v najem. Ponudbe pod »Gostilna takoj« na upravo.

Plačilna natakaraica išče primernege mesta. Ponudbe pod »Plačilna natakaraica« na upravo.

Kje dobite pristna domača vina? Pri »Vinarski zvezi« v Gorici, ulica Formica št. 1 (tik Korna). Zveza ima v svoji zalogi izborna domača vina vseh vrst, po zmerni ceni. — Poskušajte!

Ugodna prilika! — Kateri Slovec si želi utvariti miren dom v Sloveniji z nakupom lepega posestva? — Posestvo, katerega je 18 oralov, obstoji iz 9 oralov starega gozda ter 9 oralov njiv in sadonosnika; skupno iz treh parcel in leži na najlepši legi v vinorodnem kraju Krškega okraja na Kranjskem.

Plačam najvišje cene za kože lisic, podlasic, kun, zajcev, mačk, veveric, jazbecev i. t. d. i. t. d. Prodajam PASTI in POSEBNO MESO za lov na divjačino.

Delavnica za strojenje in barvanje — Nihče nima pravice kupovati zame

WALTER WINDSPACH
GORICA - Via Carducci 6 - GORICA

Pozor na izpremenjeni naslov!

„Mundlos“ šivalni stroji
„Göricke“ dvokolesa, motorini „Fiam“
belgijske puške se vdobe le pri
Josipu Kerševaniju-Gorica

Piazza Cavour št. 9

Mehanična delavnica, Piazza Cavour št. 5.

Gorica — IVAN KACIN —
Piazza N. Tomaseo 29. — Tovarna
cerkvenih orgelj, harmonijev se pri-
poroča preč. duhovščini in pevskim
društvom. — Za vsako delo se jam-
či. Plačila na obroke. Zahtevajte
cenik.

Različno kovaško orodje je na
prodaj. Naslov pri upravi.

Lloyd Sabaud.

Prihodnje vožnje:

v Severno Ameriko:

»Conte Biancamano« 3. I. 1926.

»Conte Rosso« 24. I. 1926.

Iz Genove v Njujork v 9. dneh;

v Južno Ameriko:

»Principessa Maria« 30. 12. 1925.

»Tomaso di Savoia« 13. I. 1926.

Iz Genove v Buenos Ayres 19 dni.

v Avstralijo:

»Regina d'Italia« 20. jan. 1926.

Informacije daje in sprejema pred-
naročila na vozne listke zastopnik

F. Rosich, Gorica,
Via Contavalle št. 4.

Stolpne ure

najmodernejšega sistema ki se navijajo vsa-
kih 8 dni imam v zalogi

Franjo Štolfa, urar
Komen na Krasu

Röntgenologični zavod

za zdravljenje in diagnostiko

primarija Dr. A. DE FIORI

v GORICI, CORSO VITT. EM. III. št. 14

SPREJEMA OD 9 - 12 IN 2 - 4

ZDRAVNIK

Dr. Just Bačar

Gorica, Viale 24 Maggio št. 9

Zdravljenje s Sollux-žarki
in ultravijoletnimi žarki.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. L. MERMOLJA

špecialist za ustne in zobne
bolezni, ordinira

v GORICI na Travniku 5/II.

od 9. do 12. in od 3. do 5.

V IDRIJI vsako prvo in tretjo sobo-
toto in nedeljo v mesecu (okr.
hranilnica).

